

Konkurs „Ruka u testu“ (LAMAP) 2016. **„Čuvajte klimu i sačuvajte svoje zdravlje“**

Kontekst

Nezdrava ishrana, fizička neaktivnost, prekomerno izlaganje suncu, prekomerna upotreba ekrana, faktori su koji mogu imati štetne posledice po naše zdravlje. Način na koji živimo i prehrambene navike mogu pozitivno uticati na kvalitet našeg života i života naših sugrađana, a istovremeno i sačuvati našu planetu i ublažiti klimatsko zagrevanje.

Iako se radi o dva različita pojma, klima i zdravlje tesno su povezani: klima i okruženje u kome živimo utiču na naše zdravlje. Klimatske promene negativno utiču na vazduh, vodu za piće, hranu, biodiverzitet, stanovanje itd. Očekuje se da će između 2030. i 2050. godine klimatske promene prouzrokovati više od 250 000 dodatnih smrtnih slučajeva godišnje. Sa druge strane, smanjenje emisije gasova sa efektom staklene bašte, korišćenje čistijih prevoznih sredstava, ekološki odgovoran odabir hrane i upotreba čistih izvora energije mogu dovesti do poboljšanja našeg zdravlja.

Jedno pitanje se prirodno nameće: kako bi bilo da dobrobit svakog pojedinca postane novi kolektivni građanski cilj u budućnosti?

Za ovo četvrto izdanje konkursa „Ruka u testu“ Francuski institut u Srbiji i profesor Stevan Jokić (osnivač programa „Ruka u testu“ u Srbiji) žele da naglase tesnu povezanost između dobrobiti svih ljudi i klime. Kako poboljšati naše životne navike? Da li naša ishrana, izlaganje suncu i upotreba novih tehnologija mogu imati uticaj na klimu i naše zdravlje? Kako ostati zdrav i sačuvati planetu?

Ko može da učestvuje?

Sve škole u Srbiji. Učesnici su podeljeni u dve kategorije:

- Kategorija 1: osnovne škole;
- Kategorija 2: srednje škole.

Koja je tema konkursa?

Svaki čovek teži da bude zdrav i da živi što duže u skladu sa prirodom. U tom smislu učenici treba da predlože aktivnosti koje bi se realizovale u njihovom gradu ili državi u cilju poboljšanja njihovog zdravlja kao i zdravlja njihovih sugrađana u svakodnevnom životu uz poštovanje životne sredine. Projekat treba da se fokusira na bar jednu od sledećih podtema:

- **„Biološka raznovrsnost na tanjiru“**
Kako čovek, kao sastavni deo biodiverziteta, može da poboljša svoje zdravlje i svojom ishranom doprinese očuvanju biodiverziteta? Koje je mesto biološke raznovrsnosti u ishrani svakog od nas? Kako poljoprivredno-prehrambena proizvodnja u svetu utiče na biodiverzitet.
- **„Deca i ekran i potrošnja električne energije“**
Kako vaspitati decu da razumno koriste nove tehnologije i ukazati im na njihov štetan uticaj na zdravlje? Kako proizvodnja i upotreba novih tehnologija može štetno uticati na životnu sredinu?
- **„Živeti sa suncem“**
Kakav je uticaj ultraljubičastih zraka na naše zdravlje? Kako se zaštititi od štetnog uticaja sunca, a istovremeno iskoristiti sve njegove blagodeti? Kako velike vrućine utiču na naše telo? Kako utiču na gradove
- **„Poboljšati kvalitet vazduha za bolje zdravlje“**
Od čega je sastavljen vazduh koji udišemo? Kako delatnost ljudi pogoduje pojavljivanju zagađivača u vazduhu? Koje su posledice i opasnosti po naše zdravlje?

Koji format može da se koristi?

Učenici će moći da predstave svoje radove u sledeća tri formata:

- kao maketu ili prototip;
- kao video reportažu;
- kroz radionice za popularizaciju nauke (eksperimente, animacije, ...).

Prednost će imati originalni, interaktivni i domišljati projekti. U izradi projekta poželjna je upotreba digitalnih tehnologija (upotreba računara, kompjuterskih programa ili digitalnih aplikacija).

Koji kriterijumi će se uzimati u obzir?

- Pedagoški kvalitet projekta;
- Originalnost (inovativni karakter) projekta i upotrebljenih sredstava;
- Relevantnost projekta i obrađenih potpitanja;
- Učešće učenika i škole u projektu;
- Broj učenika koji učestvuje u projektu (individualni projekti neće biti uzeti u obzir);
- Multidisciplinarna dimenzija projekta (obuhvatanje prirodnih i društvenih nauka).

Kako učestvovati?

Dovoljno je poslati mejl sa opisom projekta i objašnjenjem („zašto ovaj projekat?“) na najviše dve stranice A4 formata, (na srpskom ili francuskom jeziku) kao i, u zavisnosti od izabranog formata projekta, slike realizovanog projekta ili video zapis (poslati zipovan fajl ukoliko je dokument pretežak) na sledeće mail adrese:

laure.tariel@institutfrancais.rs

sjokic@vin.bg.ac.rs

Krajnji rok za podnošenje projekata: 15. juni 2016.

Nagrade

Komisija će izabrati po jedan najbolji projekat u obe predstavljene kategorije: osnovne i srednje škole. Pobednici će biti nagrađeni, a njihovi projekti će biti predstavljeni u okviru sledeće naučne izložbe Francuskog Instituta u Srbiji na temu očuvanja zdravlja i klime u septembru 2016. godine. Ova izložba će, najpre, biti predstavljena u Beogradu, a zatim će putovati po mnogim gradovima Srbije.

Posebna priznanja i nagrade biće dodeljene projektima koji se budu posebno istakli.

Rezultati konkursa LAMAP iz 2015. objavljeni su na: <http://www.institutfrancais.rs/pdf/LAMAP-resultats2015-FR.pdf>

Za više informacija možete kontaktirati Stevana Jokića (sjokic@vin.bg.ac.rs) ili Laure Tariel (laure.tariel@institutfrancais.rs).

Program " Ruka u testu " ima za cilj da poboljša kvalitet predavanja nauke i tehnologije u školama. Program podržava nastavnike da primene istraživačku pedagogiju koja stimuliše radoznalost i sklonost prema naukama kod učenika. Ovogodišnji konkurs će, pored samog projekta, nagraditi i tako stvorenu pedagošku dinamiku.